

521.838

Világ proletáriai egyesüljétek!

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 277. SZÁM

ÁRA: 50 FILLER

1955. NOV. 25., PÉNTEK

A MAI SZÁMBÓL:

Bulgariya és Hruscov elvtársak indiai tartózkodása (2 oldal) — A Magyar Dolgozók Pártja Központi Vezetőségének és a Népköztársaság Minisztériumának üdvözlőtávirata A. I. Mikojan elvtársához (2 oldal) — A magyar-szovjet barátságot erősíti a Szovjet-Ukrajna hete (3 oldal) — A nagyrabéi Győzelem TSZ tagjai a boldogulás utján haladnak (3 oldal)

Az állattenyésztés fejlesztéséért

(B. M.) Hajdú-Biharban gazdag lehetőség van arra, hogy az állatállományt növeljük. Mivel minden lehetőségünk adva van, éppen ezért nagyon fontos, hogy mindent megtegyünk annak érdekében, hogy a Központi Vezetőség és a minisztertanács határozata értelmében az állatállomány mennyiségi és minőségi fejlesztésével kapcsolatos feladatoknak eleget tegyünk.

A határozatok megjelenése után vállalkások történtek. Igérték úgy az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek, valamint az egyéni gazdálkodók, hogy magasabb színvonalra emeljük állattenyésztésüket. Régi magyar közmondás tartja: az ígéret szép szó, ha megértjük úgy jó.

Nem elég a vállalkás, a becsület ügy követeli, hogy a vállalkást teljesítsék is. A megyében tagadhatatlanul emelkedik az állattenyésztés színvonala, ha nem is éri meg el a kívánt mértéket. Ahhoz azonban, hogy állatállományunk megfelelő minőségű legyen, nagyon fontos feladatunk, hogy az állattenyésztés ne legyen semmi zökkenő, ne szenvedjék meg állataink a telet koplalással, hanem jó érőben, súlyvesztés nélkül kerüljenek át a tavaszba a friss legelőre.

Különösen fontos az állattenyésztés a termelőszövetkezetek szempontjából, hiszen a termelőszövetkezetekünk az egyik legfontosabb üzemháza, ez adja a tagság jövedelmének jó részét. Azok előtt, akik szeretnek gondolkodni, számvetést csinálni, kétségtelenné válik, hogy termelőszövetkezetekben, főleg az állattenyésztés fejlesztésével biztosíthatjuk a magasabb jövedelmet. Szükséges tehát, hogy most, a tél küszöbén minden gazdálkodásban számot vessenek azzal, hogyan indulnak a télnek. Van-e elegendő szilázs-takarék és abrak-takarék az állatok megfelelő teleltetéséhez.

Nem elegendő azonban, ha csak azt nézzük meg, hány száz mázsás szilázstakarék van a kazlakban és mennyi abrak a magtárban. Elegendő-hetetlenül szükséges, hogy minden gazdaságban bevezessék a helyes porciózást, az adagolást. Egyszóval rá kell nevelődni arra, hogy takarékosan bányjunk készleteinkkel. A helyes beosztás a jó gazdálkodás alapja. Nem szabad annak megtörténni, mint az elmúlt esztendőben is előfordult több helyen, hogy gázolták a jóvak és szarvasmarhák a kazlak kincsét, a jó szénát. A nagy értékű lucernát. Nem érvényesült a jó gazda gondossága, ha gázolta az állat, ha pocskoltta. A könnyelmű emberek részéről az ilyen helyeken az aggályoskodók felé könnyen perdült az oktalan válasz: van miből, mit sajnálja! Ha mindig eszik a jószág, akkor sem tudja tavaszig megemészteni...

Az ilyen helyeken bizony nemhogy tavaszig, de még tél végéig sem tartott a takarék. A Dariusz kincsét is el lehet pocskolni, ha nem alkalmazunk a helyes beosztást, hogy nem becsuljuk meg azt, amit begyűjtöttünk. Nincs szükség most arra, hogy túlcitessük az állatokat, elég ha jó kondícióban tartjuk tavaszig. Hogy ezt elérjük, ragaszkodni kell a porciózáshoz. Kimeríti a napi adagot, így biztosak lehetünk abban, hogy nem jönnek szűkös napok. Ha begyűjtöttük az eltárolt elegendő takarékot, és azt beosztjuk, azzal kitartjuk az állatokat tavaszig. A helyes

Gyorsítsák meg az őszi munkát Hajdúnánáson

Pár nap múlva megyénkben befejeződik az őszi búza vetése, nem sok búza van már vetetlenül, s ha az enyhe novemberi napokat jól használják ki a dolgozó parasztek, sikerül a vízállásos területek kivételével az őszi búza vetése. A jó idő mellé jó munkaszervezésre és igyekezetre is szükség van, hogy a kenyérkelőt elvelessük Hajdú-Biharban.

Hajdúnánáson a búza vetéstervnek 95 százalékat teljesítették. A termelőszövetkezetek a vetési területek szereplő területeket mind bevetették, sőt 5-6 hold hiányt is pótlókat a területeket is, amelyeket már a búza elvetése óta hoztak be a szövetkezetbe az új belépők. A napokban ezt a kevés területet is bevetik. A vetéssel az egyéni dolgozó parasztkonak van még tennivalója. A város határában mintegy 2000 holdnyi vízterület van, főleg a nyéki réten és a köröskényi tág. Ezeknek a vízterületeknek a nagyobb részét is bevetették búzával, de egy 400-450 holdnyi terület jelenleg is víz alatt áll és bevetni a legjobb akarat mellett sem tudják. A tanács a paraszti lakosság megállapodott, hogy ezeken a földeken tavaszi búzát vessenek majd.

A tanács jelenleg a búzavetés bejelentések ellenőrzését végzi. Közel 300 termelőnél alkalmaztak szűrőpróbát a mezőgazdasági állandó bizottság tagjai. Akadtak olyan termelőre, aki több búza elvetését jelentette, mint amennyit valójában vetett. Az ilyen termelőt a tanács félrevezetéséért jelentették.

A Lakatos és Gépipari Vállalat dolgozóinak a technika fejlesztéséért

Nagyfontosságú, minden tekintetben követésre méltó tanácskozási szerveztek a Lakatos és Gépipari Vállalatnál. A dolgozók részvételével műhelyenként vitáztak meg, hogy ki mit tehet a technika fejlesztéséért, illetve milyen feladatok várnak a Lakatos és Gépipari Vállalatnál a Központi Vezetőség legutóbbi határozatának végrehajtásában.

Az üzemben már eddig is sok hasznos ötletet és javaslatot tártak fel. Többek között meggyorsították az öntést, a gépek jelentős részét felújították. A felújítás mind az esztendőre, mind a következőre mind a gyalogépítők kiterjedt.

A jelenlegi megbeszélések alapján rövidesen a forgácso-

A megyében negyven ezüstképzéses tanfolyam kezdődött meg

A mezőgazdasági ezüstképzéses tanfolyamokon számos tsz tag, egyéni paraszt, párt és tanácsfunkcionárius vesz részt szép eredménnyel. Az állami két év tanulmányi eredménye máris mutatkozik a termelésben, főleg a növénytermesztésben. A tanfolyamok 800 résztvevője már ebben az évben alkalmazta a tanultakat a termelésben, sikerrel.

Most az őszi munkát zömöknek elvégzésével ismét megkezdődik az ezüstképzéses tanfolyamok a tanulás. Huszonnyolc másodéves tanfolyam a tavaly végzett 800 hallgatóval és 24 elsőéves tanfolyam szintén mintegy 800 hallgatóval működik majd ezen a téren. Negyven a tanfolyamokból a napokban már be is indult. Polgáron 12-én tartották az első órát a gépállomás kultúr-házában Balogh József, a gépállomás agrónomusa vezetésével. A tanfolyam kertészeti ismereteket ad. Nagy segítségére lesz mind a hallgatónak, a tanulásban, mind a tanfolyamvezetőknek a tanításban a gépállomás kis laboratóriuma, amely szemléltető módszerekkel segíti majd a tanult anyag könnyebb megértését. A polgári tanfolyam 36 hallgatója közül 23 tsz tag és gépállomási dolgozó, nyolc egyéni paraszt.

Cseresznye-jövedelmelet ígér a napsükladányi Petöfi TSZ zárásában

Termelőszövetkezetünkben, a püspökladányi Petöfi TSZ-ben végeledek közeledik a zárás-működés. Valamennyi tag érdeklődéssel tekint elé, s valamennyien sokat várnak tőle. Azt hiszem, nem hiába várjuk a zárásadást, mert az gazdasági jövedelmelet ígér. Hisz terméseinél kiválóak. Húsz hold kukorikának 47 vagonnal termelt, a takarmánypártnak holdanként 250 mázsát adott. Kukoricából elértük átlagosan a 34 mázsát.

Az őszi munkákban is élen tartunk, a jövő évre is gondoltunk. A rossz, kedvezőtlen időjárás ellenére is őszi vetési területeket határidő előtt elvetítettük.

A zárásadást követően ünnepesen rendeztük meg az évzáró ünnepséget rendeztünk, ahol a tsz DISZ szervezetének fiataljai szerepelnek. Munka Istváné, Püspökladány, Petöfi TSZ

Ahol példamutatóan szervezték meg a téglagyártást

Sok szó esik mostanában a mutató. Tanulhatnánk belőle a többiek. A telephely minden zugában rend és tisztaság uralkodik, a téglák mindenütt sziszterve és "stószolva" vannak. A kemencék körül sincs felfordulás, rendtelenség, elgömbölyt, vagy eldöbölt sündarabokat sem látni sehol.

A gyár november 17-éig 4833 612 darab égetett téglát adott az építőiparnak, 114 ezerrel többet, mint amennyit az évi terv előír. A nyertéglagyártásnál is lényeges előnyre tettek már szert a 2-es számú telephely dolgozóival, mivel a tervezett 7 036 000 darabban szemben máris 7 245 000 darab nyerttéglát készítettek el.

Mi a magyarázata a terv lényeges és öröndetes túltelejesítésnek? Elsősorban is a szervezetté, továbbá a gépek jó áll-

Híradás a jól jövedelmező dohánytermésről

Megyénkben igen sok termelőszövetkezet, egyéni dolgozó paraszt foglalkozik dohánytermeléssel. Bárkit megkérdezzük, nem lehet a válasz más: a dohány jó, bevételeket hoz, megfizet. Ezt számtalan példa bizonyítja. Csupán egy-kettőt szeretnék megemlíteni. Ilyés Lajos, Hajdúnánás, Vidiföld 917. szám alatti dolgozó paraszt ez évben közel 20 ezer forint jövedelmre tett szert a termelt dohányból. Ugyanakkor

több mint 18 ezer darab cigarettát kapott. Vagy Mikó Antal ugyancsak hajdúnánási dolgozó paraszt, aki 1 holdon ültetett debreceni dohányt, közel 30 ezer forintot vitt hazára, amit a dohányért kapott. A cigarettát is meghaladja a 27 ezer darabot. Csupán ez a két példa bizonyítja, hogy dohánytermeléssel érdemes foglalkozni.

Kiss István, Hajdúdorog, Dohánybevaltó

A Finommechanikai Vállalat is teljesítette évi tervét

A debreceni üzemek egymás után jelentik, hogy eleget tettek évi tervteljesítésüknek. Az elmúlt napokban örömmel közölték a Tejipari Vállalat, az Orvosi Műszergyár, a Debreceni Építőgépkarbantartó Vállalat, a többszörös élűzem címmel kitüntetett Kefegyár dolgozóit, hogy évi tervüket teljesítették. Erről az örömről adott hírt a tegnapi napon a debreceni Finommechanikai Vállalat is — november 21-én 1955. évi tervüket teljesítették.

Az elmúlt évek hibáiból. Most meg van idő, hogy beszeressük a szükséges takarékot, a begyűjtött takaréknyalmit pedig viseljük jól gondját és ne pazaroljunk, hanem takarékoskodjunk.

TORTOK
Geréveci,
Kőr-
ve-
pedig
a dön-
tanács-
került
fivőver-
A ma-
szere-
amikor
veresze-
ben meg-
lénie
kar-
1. Kar-
győzelem,
tuntó) 3
(Magyar-
KÉPZŐ
NNEK
ilk: a tár-
anfolyam,
kép-
főpölda
m. Valtia
gyűzelem,
fiatlokok
fiatlokok
Érték
Érték
15000
József
bor (fü-
1)Dépölt
TENISZ
ES LESZ
novem-
ésna nap
essuth Le-
y) Ton-
aneit a
rongyos,
összeállí-
seott, míg
stettyőlt
a Debre-
eta vessz
Szai
és Fejér
küzdenek
Buda-
kerülő
váó ju-
SZOTTAK
LUGO
abdarúgú
hékőzet
l-csopor-
tarkeresz-
tort 3:0,
tyódtakt
ba ju
lést fát
2 arány-
együtte-
pedig
A zsi-
ost után
állította,
rek
SK Taw
portjáná
eti Bank
novem-
a sport-
újrává-
Vasárnap
bda tet
noi cso-
emében,
ások a
rendelték
blai fü
mbajnokt
IV.
1
2
1, x
1
1, x
2
1
1
1, x, 2
1, x
x, 2
1
1, x
1
x, 1
1, x

A NAGYRÁBÉI GYŐZELEM TSZ TAGJAI A BOLDOGULÁS ÚTJÁN HALADNAK

Egyszerre borult a sötéttség a falura, álmosító csendet hintve szét. Csak a kutyák ugatása bizonyította, hogy még nem alszik a falu, emberek jönnek, mennek, viharlompák fényével tapogatják az utat. Gyenge Mihály egyenleg dolgozó paraszt is szaporázta lépéseit, nem akart elkésni a nagy napról, mert ma...

Lászlán gyülekeztek a tagok. Ki ünneplőben, ki munkaruhában. Csoportokba verődtek hárman-negyen és nyarcolt szava a cigarettából beszélgették. Mi másról szólhatott volna a beszélgetés, mint a szünetekről, a jövőről, s hogy mit lesz. Mert nem olyan regen alakult meg a nagyrabéi Győzelem Termelőszövetkezet és nagy tervek előttük álltak. Most is azért gyűltek össze, hogy közösen beszéljék meg, mit végeztek eddig, hogyan dolgoztak tovább.

Albucz János, a termelőszövetkezet elnöke beszélt. Nem gyorsan, olyan megsokszorozott nyugodt tempóban.

Szövetkeztünk — kezdte — naponta erősödik, gyarapodik. Júniusban, amikor megalakultunk, tizennyegyszáz tag volt, ma pedig ötvenkilenc család tagja a szövetkezetnek. Földterületünk — amely már egy darabban van — 436 hold, melyből 160 holdat őszi búzával, 12 holdat őszi árppal vetettünk be, tülteljesítettük vetési területünk. Már a vetésben megmutatkozott, hogy szövetkeztünk tagsága szívesen, lelkesen dolgozik.

Kicsit megállt a beszédben, szíjlezte a teremben, s aztán egymásután sorolta azoknak a neveit, akik az őszi vetésnél a legjobban dolgoztak: Dajka József, Törő Lajos, Hegyesi Sándor, Szabó Imre, akik mindenütt ott voltak, ahol csak szükség volt rájuk.

Néma csend volt a teremben. Fekete Lajos, Albucz Sándor, Gyarmati Antal, Gyenge Imre meg az apa tulaján még jobban figyeltek, mint a többiek, hiszen ők még

csak ezután tartoznak ide, ha a tagok is úgy akarják. Gyarapodott is a szövetkezetünk — folytatta Albucz János elnök. — Hat lovat, két csikót, három szekeret és hozzá löszerszámot vettünk, s ha a közgyűlés jóváhagyja, akkor hozzákezdünk az építkezéshez is, az állatállomány fejlesztéséhez. Nagy terveik vannak a Győzelem Termelőszövetkezetnek. Harminc férőhelyes tehénistállót, negyven férőhelyes sertésfiatutót, 100 férőhelyes hizlalót, 300 férőhelyes juhholdalt, baromfiólat, góréit, koccsint akarnak építeni.

Hosszú időn keresztül beszélt az elnök a tervekéről, amelyek jövőre már megvalósulnak. Beszéltek, vitákoztak, miképpen lenne jobb, miképpen tudnak a párhónapos szövetkeztől jövőre a legjobbak közé vinni. Aztán az új belépőkre került a sor. Gyenge Imre meg az apa is egy kicsit feljebb húzódtak a lócán, amikor az ő feltevéllik került szóba. Nehéz volt az elhatározásuk, de most már mégis szeretnének ide tartozni, a szövetkezet tagjai lenni, mert ami jobb, az csak jobb. Ismerik már ők a szövetkezetet, igaz, hogy csak úgy kívülről. A Kossuthban, Nagyrabé legjobban termelőszövetkezetében most is úgy kerestek a tagok, hogy az egyéni gazda meg sem közelíti. Kiss János, akiről Gyengeék is sokat hallottak már, fiával együtt 54 mázsa búzát vitt haza. Daróczi Gyula meg egyedül több mint 24 mázsa búzát, másfél mázsa cukrot, meg ki tudja mi mindent kapott. Mind a ketten töprengtek, mert azért csak nagy lépés ez. Arra riadtak fel, hogy a tagság keze egyszerre emelkedik a levegőbe, bevették maguk közé és tovább jó munkát várnak tőlük. Albucz Sándort, Fekete Lajost s Gyarmati Antalt bácsi is egyhangúlag vették fel. Egyiknek sem ment könnyen, még ideig eljutott. Gyarmati Antal bácsi valamikor a fő-

vezetőnél cselédeskedett. Ott szűrte meg a hajat. Fél az újól. Katonatiszt fiával sok estén át kemény vitát vívott, hogy melyik jobb, a szövetkezet-e, vagy az egyéni gazdaság. Arról maga Gyenge bácsi is meggyőződött, hogy a szövetkezetben szépen lehet keresni, de az öregség, azzal mi lesz? Mert Gyenge bácsi már bizony betöltötte a 60 évet és karja nehezebben húzza már a kapát, mint húsharminc évvel ezelőtt. Közgyűlésen azonban Gyarmati Antal is rájött, hogy szűkség van az öregekre is, ha nem váshol, az állatoknál. Hosszú tapasztalata, tudása, bizony elfer a szövetkezetben, s biztos megbecsült tag is lesz, mint eddig is a faluban.

Késő este van. Nagyrabéi Kulákok a fények, nyugodtan tértek az emberek, hogy reggel új erővel kezdjék a munkát a földeken, mind az öt termelőszövetkezetben.

Hortobágyi úttörők Egerben

A Hortobágyi Állami Általános Iskola és a hozzá tartozó szoványiskolák úttörői az elmúlt hetekben kirándulást rendeztek Egerbe. 90 úttörő és 9 pedagógus vett részt a tanulmányi kiránduláson. Meglátogatták a hős egeri nők harcainak színhelyét: a várat. Voltak Gárdonyi sírjánál, megtekintették Eger város nevezetességeit.

A szülők segítségével az állam is hozzájárul az ilyen kirándulásokhoz, 50 százalékos vasúti kedvezményvel. Ma már a régi sivár pusztaság csikósainak, gulyásainak gyermekei, unokái is túljuthatnak a Hortobágyon, megismerhetik azt a hazát, amelyben élnek.

Nagy Lajos pedagógus

A magyar-szovjet barátságot erősíti a Szovjet-Ukrajna hete

Első ízben történik meg, hogy a szovjet népek testvéri nagy családjának egyik tagjához fűződő barátságunkat külön ünnepi hétté sorozzuk még szorosabbá és bensőségebbé. Ez annyit jelent, hogy az egész Szovjetunióhoz fűződő barátságunk válik szorosabbá, hiszen Szovjet-Ukrajna hetének megrendezésével tovább fejlődik a magyar-szovjet barátság. A barátsági hónapok mellett, melyek során a Szovjetunió egészéhez fűződő kapcsolatunkat ápoljuk, a Szovjet-Ukrajna népeinek egymással való barátságát is erősíti, hogy a szovjet élet szépsége, hatalmas mozaikjának egy vonzó részletében megismerjünk el, olyan részleteiben, amelyben az egész szovjet életre jellemző vonásokat találunk.

A Szovjet-Ukrajna hete ünneplés hazánk minden városában, legelődugottabb községében egyaránt. Már megkezdtek azok az ukrán művészek, akik az ünnepi heten bemutatják Szovjet-Ukrajna művészetét, illetve izlétőt adnak abból fővárosunkban, Budapesten és hazánk néhány nagyobb városában is.

Hajdú-Bihar megye és Debrecen városa is nagy lelkesedéssel készül az ünnepi hét megrendezésére. Az MSZT Hajdú-Bihar megyei szervezete előkészítette bizottsága, valamint a járási MSZT szervek előkészítő bizottságai arra törekednek, hogy az ünnepi hét valóban ünneppé legyen járásban, városban, községben egyaránt. Készülnek erre a DISZ fiatalok mellett az üzemi mun-

kasok, kultúrtróthonok, fiatalok, idősök egyaránt. Nem egy olyan dolgozó pakiz az ukrán népzenevel, ez eladást Kulcsár Zoltán, a Zemművészeti Szakiskola tanára tartja.

Az MSZT szakosztályainak ünnepi ülésén kívül a város üzemeiben, kultúrtróthonaiban is megemlékező előadások lesznek az ünnepi hét ideje alatt. A MÁV Igazgatóság, Bűtorgyár, Görődölcsapágy MSZT szervezetei is készülnek az ünnepi hetre, ahol Szovjet-Ukrajna életét ismertető előadások után kultúrtróthonos szórakoztatják a jelenlétvöket.

A kultúrtróthonokban szintén Szovjet-Ukrajna életét ismertető előadásokat, kiállításokat tartanak. A Postás Kultúrtróthonban november 27-én a gyermekek részére ukrán népmesékből összeállított mesedélutánt rendeznek, amelyet filmvetítéssel színesítenek. Ugyancsak a Postás Kultúrtróthonban a zenebarátok körének rendezésében ukrán zeneszerzők műveiből tart ismeretést dr. Nagy István, Gáspár Borisz elvtárs Szovjet-Ukrajnáról élménybeszámolót tart december elsején, ugyancsak a Postás Kultúrtróthonban.

Szovjet-Ukrajna hete ünnepi műsora változatosnak, érdekesnek ígérkezik a Szovjet-Ukrajnáról tartott szöretű ismertetés meg közelebb hozza hozzáánk a szovjet népet s még szorosabbá fűzi a magyar és a szovjet nép közötti barátságot.

gége, a Magyar költők...
erőt, hogy...
párt és...
vojeért, a...
agért és a...
ek első
öke
k ki
ovjet nép...
ő érde-
Lenin-
Bizottsá-
Miniszter-
apja al-
A. I. Mi-
sa
abba J.
vjetunio
vívli és
sörete,
r főbejá-
hály ko-
szerhe-
rás Mi-
Földes
bizottság
obb más
el
vívli és
sörete, a
r részt-
ott Szal-
etek ne-
a "Zu-
a búcsú-
ök nem-
névében
sog fő-
szbesz-
rjánál.
an a lö-
zadának
a mun-
al mel-
Szalvai
zászlo-
három-
meg a
nytnak.
a Him-
acionálé
nytelen
szeked-
tet hé-
léseket
észálal-
bék a
agai ál-
ket. A
k, hogy
am tar-
Zuven-
szalom
zíták és
si han-
zállnak
s meg-
szészek
RAD
vjetunio
eghiva-
tartó-
kül-
di Le-
táldít-
sh, az
tanács
AGA
kül-
igveté-
tes al-
kítő-
amenti
kap-
köve-
ratikus

LÁNYOK AZ ESZTERGAPAD MELLETT

A Jarmújavitó esztergaműhelyében csillogtak a halomból rakott kész munkadarabok. Az egyik esztergapadnál olajos ruhával a kezében egy lány tisztogatja gépét. Benak Margit esztergályos épp változtatót várta és míg az beültöztött addig „rendet csinált a portán”, mert szégyen az az esztergályosknál, ha munkahelyüket rendetlenül hagyják. Benak Margit halkszavú, alacsony lány, aki már tízezer lo-

140-et. Nem akar úgy járni, mint régebben, amikor még csak 80 százalékot ért el. Persze akkor azért is nehezen ment, mert nem kaptak mindig megfelelő szármot és anyagot. De mióta rapidfűrt kaptak, sokkal könnyebben és jobban megy a munka.

Közben megérkezik a váltótárs Paor Magdolna. Mosolygva, jókedvűen és kicsit meglepőve, hogy idegeneket talál a gépe mellett. O is — akárcsak Benak Margit — régen „eljenyezte” magát az esztergapadnál. A minőségéről beszélve, nevetve mondja, hogy bizony sosem csinál selejtet. Egyébként a múlt hónapi át-lagereredménye 119 százalék volt. Ami a munkát illeti ő már óvatossá versenytársánál, mert a jövő hónap folyamán csak 120 százalékot szeretne teljesíteni.

Most a két lány újabb versenyzősdést kötött egymással. Bekapcsolódtak a tiznapos Landler Jenő munkaversenybe.

Beszélgetés közben újabb vendégek érkeztek. Az üzembelkatosok. Tudomást szereztek arról, hogy a két versenytárs-

gége „kisebb betegségben” szenved. Most aztán meggyógyult, illetve kicserélik az elhajolt vezérórat. De a közölkény és mindig mosolygó Paor Magda elárulja, hogy a lakatosok egy újítás nyomán átszerelik a gépeket, és az átszerelés után hossz-esztergályást is lehet rajta végezni.

Kettőjük versenyében, hogy ki lesz a győztes — még nem tudjuk. De hogy mindketten helytállnak a munkában, az biztos. Krankovics József — az esztergaműhely DISZ titkárának szavai legalább is ezt bizonyítják. A két lányról beszélgetve elmondta, hogy mielőleg kifogástalan munkát végeznek és az egész üzembelkatos részleg szereti és segíti őket. Teljesítményüknél figyelemre méltó, hogy vannak olyan férf munkaeörök a műhelyben, akik nem tudják elérni a 100 százalékot.

Búcsúzóul a két esztergapályosnak: Benak Margitnak és Paor Magdának további sikeres munkát és egyre jobb eredményeket kívánunk. B. L.

Szabotálásért kérdőre vonták — megtámadta a tanácselnököt

Rúcs mögé került Nagy Géza töldi kulák

Toldon november 10-én
Nagy Géza 53 holdas kulákok, volt cseplőgéptulajdonos, a Horthy-rendszerben a község törvénybírájt Kupás István, a tanács végrehajtó bizottságának elnöke magához hívatta, s felszólította, hogy tegyen eleget kenyérgabona vetési kötelezettségének. Nagy Géza kulák a törvényes kötelezettségének teljesítését nagyhangon megtagadta, s durván sértette a tanácselnököt. Ilyen magatartású egy régi, hatalmat vesztett, basa paraszt másol is meg lehet találni. Csak az egyik csendben, magában motyog, vagy hasonló véleményű emberek között tiltakozik nagyhangon. De persze ilyen is előfordul, hogy a dolgozó nép hatalmát semmibeveve szembeállnak a törvénnyel.

Nagy Géza azonban ezt a magatartását és véleményét nyomós tettekkel is alátámasztotta. Mint a görény, sunyin, váratlanul megtámadta és az arcába vagott Kupás István tanácselnöknek, meg hozzá bent a hivatali helyiségben. Utána mindenáron maga alá akarta taposni a nép választott képviselőjét, az államhatalom megszemélyesítőjét. Többször rátámadt, míg nagynehezen kituskolták az elnöki szobából. Majd az udvarról útra visszarahant és a tanácselnök kezéből kiütötte a telefonkagylót és újra rátámadt és üllégléni akarta. Aztán nekiment a tanácselnök helyettesnek is, s affelé is hadonászni kezdett... Ez a rövid történet az eseménynek, de mi az előmenye?

Régi néldabeszéd azt tartja: „kutyából nem lesz szálonna”. Nagy Géza bizonyára mikor 1938-ban törvénybírója lett a községnek, ugyancsak így fogta fel hatalmát. A törvény nagy őre, a Horthy-rendszer védelmezője ugylátszik tett igazságot a hozzája ürdölök, vagy az elöbe citál-

tak között. Az 53 holdas basaparasztnak olyan jól ment a gazdasága, — hogy mikor a szegény nép kukoricás kenyereit — cseplőgarnitúrákat vásárolt 1935-ben. A múltban állandóan két-három cseléde volt. Akikkel megbirt, azokat meg is verte. — hiszen mint gondolta, ő ad nekik kenyeret. Csak azt felejtette el, hogy ez a kenyér szűkös és keserves, a hajnalölt késő estig tartó munkáért adta. Ugy látszik régi kurázsiját vette elő, gondolva, hogy a tanácselnök is valamiféle szegény legényből lett valaki, hát miért ne emelhetne kezét őre is, s egyben a dolgozó nép hatalmára is.

Honnan vette ezt a bátorságot Nagy Géza? Már fiatal korában is mint gazdaglegény beavatkozott egy kocsmal verskedésbe és akkor sem magafajta, vagy önmagába mártotta meg markolatig a kést, hanem egy szegény legénybe, aki belehalt ebbe. Szóval gyilkos is! Igaz, hogy hat évre ítélte az osztálybíróság annak idején, de ennek csak igen kicsi hányadát töltötte le, mert telt a hombárból a cselédek „szirjából”, pénzzel megváltani a börtönt az amugy is kevés büntetést, mert gyilkosságért több járt volna. De mit zavarata ez a múlt rendszer urait, hogy a Nagy Géza kezéhez vér tapad, hogy egy ember életét oltotta ki, már akkor is hártartalán göggyében. Törvénybírónak tették, pont abban az évben, amikor kitört a második világháború. Vajon hogy védelmezte az akkori törvényeket a szegény néppel szemben? Bizonyára jól, az urak szempontjából! Vajon hány hadiasszonyt, munkanélküli szegénylegényt utasított el, vagy csördítethetett egy-egy pontot az orcajára, ha valaki nagyhangon beszélt vele.

A felszabadulás után
kisgazdapárti főfő lett a falujában Nagy Géza és hason-

szöri barátai községi bíróvá avatták a hírhedt basaparasztot. Persze ezt mind azért tették, mert a kommunista párt akkor még gyenge volt, a szolgaságban tartott szegény-parasztok nem tudták mindjárt átvenni tőlük és tőle a hatalmat. Csak azt felejtette el Nagy Géza és hasonszörű társai, hogy ennek már mindnek vége van. Eltelt azóta néhány esztendő még akkor is, ha ezt a basaparasztok, a régi hatalmasságok nem vették észre. Eltelt néhány esztendő és sok minden megváltozott azóta, a dolgozó nép kezében van letéve a hatalom, mégha fáj is ez a nagygézáknak.

A törvényes rend egykori hűségese védelmezője, az urak hatalmának egyik falusi megszemélyesítője semmiképpen nem tud beleszokni, hogy a dolgozó nép hatalmát és törvényt rendjét különösképpen tisztelőtben kell tartani, még akkor is, ha ez bármennyire is sérti a régi basaparasztok önértétét. Persze, hogy nem Dukai Gézák és vitéz Leel Össy Árpádok a törvényhozók, hanem a dolgozó nép hű fia hozták a törvényeket és ezt még a kulákoknak és a volt lecsúszott uraságoknak is tudomásul kell venni.

Nagy Géza rendszeres hallgatója volt a „Szabad Európa” rádiónak is, amelynek hullámhosszán a régi létűnt világlag, a hatalmukat vesztett grófok és bárók és egyéb urak ocsmánya rágalmakat szórnak a dolgozó népre. Nagy Géza onnan is szedte bátorságát. De megnyugtattuk a biztatókat is, s mindenkit, aki illet, hogy aki kezét emel a dolgozó nép hatalmára, népi demokratikus rendszerünk ellen, annak elveszünk a kedvét ennek a gondolatától is. Nagy Géza a hírhedt töldi kulák most az ügyesség foghatásán várja, hogy rendre tanítsa őt dolgozó népünk bírósága.

A MÁV Filharmonikus Zenekar kamarazenekari hangversenysorozata az Ady Endre Kultúrtróthonban

A kamarazenekari estek — a közhittől eltérően — nemcsak egy szűk, zenei műveltség szempontjából magasabb szinten álló hangversenyzónéségnek szolgálnak csemegetül, hanem jelentős kultúrpolitikai szerepük van a szélesebb körű zenét kedvelő közönség nevelésében. Az ilyen jellegű esték alkalmat adnak nagy vagy kisebb zeneszerzők, stílustörténeti korok áitogok megismerésére a nagyzenekari műsorok viszonylag eég szűk repertoárja mellett. Ritkán hallható, klasszikus értékű művek előadásával bővítik a komoly zenét kedvelők táborának zenei műveltségét. Vindéki viszonylatban még azzal is járnak, hogy helyi művészeket juttatnak megismerésben a hangversenydobogóra, s ez utóbbi szempont éppen

Debrecenben még eléggé megoldatlan probléma. A MÁV Filharmonikus Zenekar — Fejér György karnagy értékes kezdeményezésére — az egész év folyamán élen járt a kamarazene-kultúra terjesztésében. A tavasz folyamán négy kamarazene-kari hangversenyt adtak s az őszi időszakra is meghirdették egy három estéből álló bérleti sorozatot az Ady Endre Kultúrtróthonban. Az első hangverseny ebből a sorozatból október végén hangzott el s a karnagy széleskörű zenei ízlésének megfelelően felelt a kamarazene-irodalom igen szép, értékes alkotásait Vivalditól Bartókig. A következő este ma, november 25-én kerül sor az Ady Endre Kultúrtróthonban 8 órai kezdettel. Előadják Vivaldi két hegedűre írt versenyművét a

zenekar két koncertmesterjének, Simor Andrásnak és Szatmáry Endrénének a közreműködésével, Loillet XVIII. századi francia zeneszerzőnek oboa-szonátáját Kányási József előadásában és J. S. Bach H-moll szvitjét, melyben a fuvalaszólistó Véghelyi József játssza majd. A másoron szerepel még Haydnok, a nagy klasszikus mesternek egyik ritkán hallható szimfóniája is, melyet utolsó tételének brum-mogó basszus motívuma után „Medve” szimfóniának nevezet el a zenetörténet. A hangversenyt Fejér György, a zenekar karnagya vezényli. Ugyszólván országos viszonylatban páratlan összetételű és színvonalú ez a hangversenysorozat, megérdemli Debrecen közönségének legteljesebb támogatását és szeretetét. Bögel József

Az európai rizsek között

A MAGYAR RIZS A LEGJOBB MINŐSÉGŰ

Az idei rizstermés a megyében nem volt kedvező és ez bizony mi tagadás, kedvetlenül okozott a rizstermelők sorában. Nincs pedig semmi ok arra, hogy a rizstermelést tekintve pesszimisták legyünk. A rossz termésben benne van a rossz munka is, nemcsak a kedvezőtlen időjárás, a kevés napfény. Ha jobban végezték volna el a legtöbb helyen a rizs talajának megmunkálását, jobb lett volna az áraszárítás és gyomlálás, nyilvánvaló, hogy a termés is jobb lett volna, amit számos példa bizonyít a megyében.

A magyar rizs kiváló minőségű, keresik a külföldi pia-

cok. Egy jelentés arról számol be, hogy a **Koppenhágai terményvizsgáló bizottság megvizsgálta az európai rizsek minőségét és úgy találta, hogy a magyar rizs a legkiválóbb.**

Ez pedig azt jelenti, hogy a mi rizsünk jobb, mint a spanyol, portugál, olasz, bolgár, vagy a román rizs.

A magyar búza is világhírű gazdag sikkertartalma miatt, ilyen jó híre van a magyar rizsnek is.

A vizsgálók sora bizonyítja, hogy még a rizs hazájában, a Távol-Keleten természetesen rizsekkel is egy csoportban van a mi rizsünk.

Fény derült ebben az évben a **Kendzo** rizsfajta ellenállóképességére is. Az izzómeleg termelés során megállapították, hogy ellenállása a megbetegedéssel szemben nagyobb, mint a Dunghán Shalié, azonban egyáltalában nem mondható kielégítőnek. Bebizonyosodott ugyanis, hogy a **Kendzo** néven termelt rizs rendkívül sok fajtaelemet tartalmaz, amelynek csupán 16-20 százaléka nevezhető erősen ellenállóknak. A többi fajtaelem több-kevesbé fogékonnyabb a megbetegedésre. Az ellenálló **Kendzo** fajtaelemeket az 1955. évi „B” törzskísérlet során kiemelték és elszaporították.

A rizs termője és pollenje a virágban a pelyvalevelek kinyílása előtt érik meg és ezért igen nagy ritkaság rizsnél az idegen beporzás. Ennek hiányában az **előállított rizsfajták előbb-utóbb degenerálódnak és eredeti jó tulajdonságaikat elvesztik.** Így győződni kell az eredetileg lényegesen rezisztensebb Dunghán Shali ellenállóképessége is a barnulásos megbetegedés, helyesebben a **Piricularia oryzae** támadásával szemben.

A RIZSNEMESÍTŐK TERVSZERŰ MUNKÁJA

Természetszerűen következnek ebből, hogy a rizstermelő államban a rizsnemesítőknél folytonos és tervszerű munkát kell végezniük, hogy meg-**előzve a rizsfajták eredeti jó tulajdonságai fennmaradását, illetve keresztesítését.** Ennek érdekében az eddigi Magyarországon és ennek eredménye az a kár, amit a rizstermelés terén különösen az utóbbi időben elszenvedtünk.

Ezért a Szarvasi Állami Gazdaság rizskísérleti telepe az 1954-1955. években sok

ezer keresztezést végzett. A keresztezésből rendszerint a negyedik, ötödik generációban állandó tulajdonságú utódokat nyerünk. A szülőpartnereket úgy választottuk ki, hogy az utódok legjobb tulajdonságainak — így a **Piricularia** és **Helminthosporium rezisztenciájának** — kialakulására lehetőség legyen.

Az elmondottak határozott ismeretében most már remélhetjük, hogy a barnulásos megbetegedés az új, kiváló minőségű rizsfajták termelésének bevezetésével elenyésző mértékűre csökken.

Növénytermesztés mesterséges fényvel

A leningrádi agrofizikai intézet fényfiziológiai laboratóriumában mesterséges fényvel eredményesen gyorsították meg a legkülönbözőbb fajtájú mezőgazdasági növények fejlődését. A hatalmas villanylámpák és gáztöltésű fénycsövek olyan óriási mennyiségű fényenergiát sugároznak, hogy a növények termékenysége hatalmas mértékben megnövekedik. A paradicsom például évente háromszor terem, a búza pedig feleannyi idő alatt érik be. A képen B. Moskov professor és a biológiai tudományok doktora, a laboratórium vezetője M. Gudkova tudományos munkatársa a mesterséges fényvel termesztett uborkák fejlődését ellenőrzik.

AKI RIZST TERMEL, AZ LEGYEN ARRÁ BÜSZKE

Ha ilyen nagy értéket jelent a magyar rizs, akkor kötelesség, hogy jobban is foglalkozunk vele, mint eddig eszelekedtünk. Nem volt elég gond a vetésforgóra, de nem volt kellő gond a magnevelésre és a betegségek elleni küzdelemre sem. A mulasztás megtörtént az kétségtelen, és ráfizettünk az ideai gyengéreméssel. De ez nem ok arra, hogy a rizs most már mostoha gyermek legyen. Most kell csak igazán szeretni, ápolni, nevelni, hogy

újból gazdagon fizessen, mint a nánási határban, ahol a December 21. Termelőszövetkezetnek 40 mázsa holdankénti termése volt és a tagok a debreceni ünnepi vásárra két vagon rizst hoztak fel eladni.

Móricz Zsigmond írt egy cikket annak idején, amikor még gyermekcipőben járt a magyar rizstermelés. Arról írt, hogy a rizstermelés magyar földön csoda.

— Ki termelt itt rizst? — kérdezte cikkében. — Milyen boldogság a siker! — folytatta. — Aki a rizsrel foglalkozik, mind boldog és büszke és semmi munkát és semmi törődést nem sajnál. Még a kárt sem: jövőre szebb lesz!

Móricz Zsigmondnak, a nagy magyar írónak szavaira kell gondolni azoknak, akik csak a mázsát nézik, az ideai gyengéreméssel. Küzdeni kell, semmi törődést nem sajnálni és újra gazdag termést takarítunk be.

Jó tartással az állattenyésztés hozamának növeléséért

1152 mázsa tej minden 100 hektár után

Irta: F. Genyralov,

Kolhozunk a tejgazdaság terén érte el a legnagyobb sikereit. Tenyésztőtelepünk 700 szarvasmarhája közül 372 a fejőstehén. Minden száz hektárnyi szántásra, rétre és legelőre 55 szarvasmarha, közte 28 tehén jut.

Az állatállomány növekedését összehangba hoztuk az állatok hozamának emelkedésével. Ez biztosítja a száz hektárra átszámított magas tejhozamot, Tavaly minden téhtől átlagban 4373 kg tejet fejtünk, a kifejt tejmennyiség elérte a 15 440 mázsát, vagyis minden 100 hektár után 1152 mázsát, 1954. június 1-ig az átlagos tejhozam 3034 kilogramm volt.

Az állattenyésztés sikeres fejlődése annak az eredménye, hogy a pártszervezet, a kolhozvezetőség és a kolhozparasztoi állandóan gondoskodnak szilárd takarmánybázisról és a helyes állattartásról.

Kolhozunk az Oka árterületén fekszik és így sok ártéri terület rendelkezik. A kevés, csupán 219 hektárnyi szántót két vetésforgóban műveljük. A takarmánytermesztéssel öt állandó brigád foglalkozik.

A legelőknél használt parcellákat az állattenyésztő brigádok gondjaira bizzuk, mégpedig teljes időszakra, vagyis arra az öt-hat esztendőre, amíg a réteket legeltetésre használjuk. Így a brigádoknak érdeke, hogy helyesen használják ki a legelőket, idejében elvégezzék a rétek gondozásával kapcsolatos teendőket. Minden téhénre körülbelül 0,4-0,5 hektáryi legelő jut.

A tejhozam növelése

Kolhozparasztoink már régóta bevezették és sikeresen alkalmazzák a szakaszos legeltetési rendszert. Tavasszal a brigádokra bízott legelőt hat szakaszra osztjuk és a nyár folyamán mindegyiket sorrendben, 3-4-szer legeltetik le. A szakaszokat a legeltetés befejeztével lekaszálják. A csordát csak akkor hajtják ismét a lekaszált szakaszra, amikor a fű már jól megnőtt. A legelők kihasználásának ez a rendszere biztosítja a fűállomány idejében való felújítását, javítja a takarmány minőségét és fogyaszthatóságát.

Az állattenyésztés sikeres fejlődése annak az eredménye, hogy a pártszervezet, a kolhozvezetőség és a kolhozparasztoi állandóan gondoskodnak szilárd takarmánybázisról és a helyes állattartásról.

A kolhozban a tejhozam növelésében fontos szerepet játszik a nedvűs takarmányok. Termelésére különös figyelmet fordítunk. Így 43 hektáron termelünk takarmányrépát, amelynek terméshozama meghaladja hektáronként a 400 mázsát, sőt egyes parcellákon az 500-600 mázsát is. Silózsárra réti fűveket, napraforgót és kukoricát használunk.

A kukorica és a napraforgó hektáronként átlagban 400-500 mázsa zöldséget ad. Silózsárra felhasználjuk a zöldségkuladékokat is: a káposztalevelet, a gyökérnövények levelét stb. is. Ebből évente 300-500 tonnát silózzunk. 1948-tól kezdve kóbaborsókat is termelünk takarmánynak. A kóbaborsó termék-

a Szovjetunió Legfelső Tanácsának küldötte, a Szocialista Munka Hőse, a moszkvai terület tuhovici kerületében lévő „Sztálin”-kolhoz elnöke

alatt fokozatosan hozzászoktatjuk a téli takarmányozáshoz. Ilyenkor az állatok bőven kapnak nedvűs takarmányt. Az istállózási időszakra való áttérésnek ez a módja elejét veszi annak, hogy a tejhozam az őszi hónapokban hirtelen csökkenjen.

Kapnak kielégítő mennyiségű tápanyagot és póttakarmányozásra van szükségük. Ezért májusban a tehének nagy adag takarmányrépát és burgonyát kapnak. Július elején komócsinnal kevert lóherét és lucernát, később pedig különböző időpontban vetett zabosbukkonyt adunk póttakarmánnyként. Augusztusban komócsinnal kevert lóheresarjút és a gyökérnövények ritkításánál összegyűlt zöldtakarmányt adunk az állatoknak.

A kolhoz vezetősége állatdógn gondoskodik arról, hogy a tehének meleg istállóban helyezze el. Az állattenyésztő telepeket villamosítottuk. Minden istállóban ónitatókat szereltünk fel. Az ónitatók beállításával körülbelül 10-15 százalékkal növeltük a tejhozamot.

Közismert, milyen óriási munkát kell a takarmányelőkészítésre fordítani. A takarmánygyártás érdekében minden marhaistállóban takarmányelőkészítőket építettünk, ahova különféle takarmányelőkészítő gépeket állítottunk be. A takarmányelőkészítőbe az áramfejlesztő Diesel-motorjának hűtésénél nyert melegvizet is bevezettük. Ez nemcsak kényelmes, hanem hasznos is, hiszen sok fűtőanyagot megtakarítottunk vele.

A tejhozamtól függően tehénként naponta 15-25 kilogramm zöldtakarmányt, illetve 30-40 kilogramm gyökertakarmányt etetünk fel. A legeltetési időszakban erőtakarmányt főleg a nagyhozamú tehéneknek adunk. Megfigyeléseink azt bizonyítják, hogy nyáron, amikor tápdús zöldtakarmány bőségesen áll rendelkezésünkre, a tehéneknek nem célszerű nagy adag erőtakarmányt adni. Ha a legelőn jó a fűállomány, akkor a tejhozam minden kilójára számított 150-250 gramm koncentrált póttakarmánnyal beérjük. A legelői fűállományának gyengüléséhez mérten növeljük a koncentrált takarmányadagot. Szeptember végén, október elején a tehéneket 10-15 nap

A kolhozparasztoi többsége 10-20 éve dolgozik a tejgazdaságban. K. Loscsenova, a Szocialista Munka Hőse például a tejgazdaságban töltött húsz esztendő alatt több mint egymillió liter tejet fejt. Jelenleg K. Loscsenova minden gondjára bízott tehéntől 6400 liter tejet fejt s most az évi 7000 liter tejhozamért harcol.

A pártszervezet és a kolhoz vezetőség megszervezte a tapasztalatcserét. Elenjáróink a fiatal fejtőket megtanítják az állatok helyes gondozására és etetésére. A tejgazdaság 40 fejlődője között most már egy sem akad, aki tehénként 4000 literrel kevesebbet fejtne.

Az évi 5000 literes átlagért

A nagy jövedelem lehetővé teszi, hogy jól megfizessék a kolhozparasztoi munkáját. Tavaly a kolhozparasztoi a gabonán és a húson kívül körülbelül 5 kilogramm zöldséget és burgonyát, egy liter tejet és tíz rubel 70 kopeket kaptak munkaadóikatól. Ezenfelül póttakarmánnyal. Nálunk a takarmány előállítására a zöldségkuladékokat is: a káposztalevelet, a gyökérnövények levelét stb. is. Ebből évente 300-500 tonnát silózzunk. 1948-tól kezdve kóbaborsókat is termelünk takarmánynak. A kóbaborsó termék-

dekében új vállalásokat teszünk. Feladatul tűztük ki, hogy idén a tehének részarányát a csordában legalább 60 százaléka növeljük. Az évi átlagos tejhozamot 5000 literre növeljük. Ha számba vesszük, hogy a tejgazdaságban a tehének száma 400-ra emelkedik, akkor a fejéseredmény eléri az évi kétfélmillió literet. A „Sztálin” kolhoz tagjai ezzel méltóképpen hozzájárulnak a mezőgazdaság gyorsított fellendítéséhez.

LEKÜZDÜNK A BARNULÁSOS MEGBETEGEDÉST

Sokat beszélnek arról, hogy nem tudunk megküzdeni a barnulásos megbetegedéssel, elviszi a termést. Hát ez egyértelműen nem igaz. Megküzdünk a betegséggel, megvan már a gyógyszer. Erről írt a Magyar Mezőgazdaság novemberi számában cikkét **Kállay Kornél**, a Rizstermelő Állami Gazdaságok Igazgatóságának főigazgatója. A cikk a következőket közli:

gyakorlatban még nem is találunk.

A rizs irodalma arról tanúsítja, hogy a barnulásos megbetegedést minden rizstermelő államban a **Helminthosporium oryzae** és **Piricularia oryzae**val szemben ellenálló fajták termelésével küzdötték le. Erről magam is meggyőződtem Olaszországban, a közelmúltban pedig a Szovjetunióban és a Román Népköztársaságban.

A barnulásos megbetegedés — olasz néven „bruzone” — az utóbbi években érzékeny károkat okozott hazai rizstermelésünkben. G. Vorbeta és F. Togliani szerint a „bruzone” okozója három gombabetegség, mégpedig a **Helminthosporium oryzae**, a **Piricularia oryzae** és a **Fusarium moniliforme**.

Kutatásaink, tudásaink és gyakorlati rizstermelőinknek az a fázisozása, hogy a kiváló minőségű adó és bőtermő Dunghán Shali rizsfajta termelésének fenntartása mellett a rizs barnulásos megbetegedését leküzdjük, nem vezetett eredményre. Ezért a Szarvasi Állami Gazdaságban kísérleti telepet létesítettünk, ahol a rizs aprólékos agrotechnikai kérdéseinek vizsgálata mellett a fő súlyt a barnulásos megbetegedéssel szemben ellenálló rizsfajták kutatására és a rizs nemesítésére helyeztük.

A SZARVASI KÍSÉRLETEK SIKERE

Az 1954. és 1955. években a kísérleti telep munkája meglepő eredményeket mutatott. Beigazolta, hogy a barnulásos megbetegedés az ellenálló rizsfajták termelésével teljes mértékben leküzdhető. Ugyanezt az eredményt mutatják az Öntözési és Talajjavítási Kutató Intézet kísérletei is.

A Magyar Mezőgazdaság legutóbbi számában közölt fényképfelvételek eleven bizonyosságot szolgáltatnak azok számára, akik a tévesket természetben a helyszínen nem láthatták.

De ugyanilyen kiváló eredményeket adtak a Szovjetunióból, a taskenti Üzbég Rizskísérleti Állomás nagy hírű igazgatójától, V. F. Supalkovszky elvtársától kapott **UZROSZ 17** és **72** nevű rizsfajták is. Az **UZROSZ** rizsfajták amellet, hogy nagyon erős mértékben ellenállnak a gombás megbetegedéseknek, nem perecsnek, nem dőlnek meg, szeptember első napjaiban érik és nem kerülnek börtömök. Az **UZROSZ 17** olyan kiváló minőségű, hogy vele egyetlen európai rizs sem veheti fel a versenyt.

Nézzük meg az elért termésméltóságokat:

	1954. év ben	1955. évben
Dunghán Shali	1026 kg	3,00 q
Precoce Allorio	3167 kg	30,00 q
Agostano	2915 kg	csépeletlen
Linta 45.	2992 kg	39,00 q
UZROSZ 17.	—	36,00 q
UZROSZ 72.	—	24,00 q

